

Nuna tamakkerlugu utoqqaat illuisa nutaanngilisimaqisut ullutsinnut naleqqussarlugit aqqissuunneqarnissaannik pilersaarusiornissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut)

Akissuteqaat

(Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Inatsisartunut ilaasortap Ruth Heilmannip nuna tamakkerlugu utoqqaat illuisa nutaanngilisimaqisut ullutsinnut naleqqussarlugit aqqissuunneqarnissaannik pilersaarusiornissaq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarneranut qujavunga.

Inuiaqatigiinni utoqqarnut tunngasut agguataarsimanerisa allanngoriartorerisa kinguneraa allanngoriartorerup inuiaqatigiinni suliassaqarfimmut pineqartumut pissarititaasut, utoqqaat namminneq immikkut nukissaat, kulturikkut kingornussavut, kiisalu pineqartut utoqqalinerminni pissarsiaqarnartumik nalilimmillu atugaqarnissamik piunasaat kissaataallu eqqarsaatigalugit pinissaanut qanoq tapersiinnaanerluta sutigut tamatigut isummertariaqarnerput Naalakkersuisut pingaartippaat.

Utoqqarnut tunngasut, taakkununga ilanngullugit isumassuineq, paaqqinnineq inissiallu kommunimit akisussaaffigineqarnerat kommunillu ataatsimoortumik tapiissutit aqutigalugit aningaasartuutitut taarsiissuteqarfigineqartarnerat Naalakkersuisunit eqqaasitsisutigineqassaaq. Utoqqaat illui il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 30. oktober 1998-imeersoq naapertorlugu kommunalbestyrelsip akisussaaffigaa kommunini utoqqarnik paaqqinniffinni inissat pisariaqartinneqartut pigineqarnissaat. Taamatuttaaq utoqqalinermi pensionisiallit pisariaqartinneqartut sammisassaqartinneqarnissaasa qularnaarneqarnissaa kommunalbestyrelsit qularnaagassaraat.

Taamatut nammagassanik agguataarineq sammisaq pillugu oqallinnitsinni suliarinninitsinnilu ersersinneqartariaqarpoq.

Sammisaq nunatsinni utoqqartatta siunissami najugaqariaasissaattut ittoq taama pingaaruteqartigisoq pillugu Naalakkersuisut kommuninik, KANUKOKA-mik soqutigisaqatiginnillu oqaloqateqalernissamut oqaloqatigiinnermilu peqataanissamut Naalakkersuisut soqutiginnittuaannarput.

Isumaginninnermut tunngasuni annertusaaneq pillugu kaajallaasitaq nr. 213 naapertorlugu utoqqarnik paaqqinniffeqarnermut tunngasuni inissaqassuseq annertusarniarlugu Naalakkersuisut ingerlatanik annertusaanermut 50 %-inik tapiissuteqarsinnaapput. Utoqqarnut inissialiortoqartillugu kaajallaasitaq naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat tapiissuteqarnissamut pisussaaffeqanngillat.

Sisimiuni utoqqaat illuata allilerneqarnissaanut, Qaanaami utoqqaat illuliornissamut, Aasianni utoqqaat illuat allilerneqarnissaanut, Ilulissani puigortunngortut najugaqarfissaannut, kiisalu Qaqortumi utoqqaat illuannut tapiissuteqartoqarnissaa Naalakkersuisut ukioq manna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut inassutigaat.

Taamaalilluni sanaartugassat 2011-mi tullerriaarneqartut kommunini sisamani taakkunani agguataarneqarput piffissamilu 2011 – 2014-imi naammassineqassanganneqarlutik.

Ataatsimut isigalugu aningaasanut inatsimmi utoqqarnut tunngasuni sanaartornermut toqqortat atugassanngortinneqareerput tamatumani siunertaavoq innuttaasunut utoqqarnut namminerisaminnik ineqanngitsunut ineqarnikkut pissutsit pitsanngorsarneqarnissaat.

Inuiaqatigiit agguataarneqarnerisa allanngoriartornerisa ukiuni tulliuuttuni utoqqalinermi pensionisiallit amerleriarujussuarnissaannik nassataqarnissaat ilisimaneqarpoq. Taamatut allanngoriartortoqarnera inuiaqatigiinnut atugarissaarfiusunut allanut tamanut assersuunneqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut isumaqarput nunatsinni innuttaasut namminneq attartukkaminni pigisaminniluunniit sapinngisamik sivisunerpaamik najugaqartassasut. Akerlianik nunatsinni maani utoqqaat aamma namminneq ineqarsinnaajunnaaraangata utoqqarnut inissianik naleqquttunik neqeroorfigineqarsinnaasassapput.

Ineqariaatsit ullumikkut utoqqarnut neqeroorutigineqartartut tamarmik tassaapput utoqqaqatigiinnut assigiinngitsorpassuarnut tunngatinneqartut. Utoqqaqatigiilli piumasaqaataat kisitsisit atorlugit nassuiaatinut tunngagunanngillat naatsorsuutigisariaqarparpullu utoqqaqatigiit piffissap ingerlanerani pensionisiaqalernerminni najugaqarnissaminnut kissaateqalerlutillu piumasaqaateqalerumaartut.

Utoqqarnut inissiat assigiinngitsut eqqartussallugit pingaaruteqarpoq, aammali utoqqaat siunissami sumi najugaqarusunnerat eqqartortariaqarpoq.

Paaqqinniffiit, utoqqaat illui utoqqarnullu inissiat, kiisalu utoqqaat najugaqatigiiffii siunissami utoqqarnut ineqarfissatut naleqqutiinnassapput, assersuutigaluguli aamma isumaliutigineqarsinnaavoq illoqarfinni annerusuni paaqqinniffiit annerusut pisariaqartinneqaleriartuinnassasut eqaanerusumik najugaqariaatsit ilanngullugit. Imaassinnaavoq utoqqarnut inissiat ataasiakkaajusut pisariitsunik isaeriallit utoqqaallu sullinneqarnissamik neqeroorutit ujartugaat samminerusariaqarivut.

Imaassinnaavoq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu utoqqaqatigiit ikinnerusut ataatsimoorlutik namminneq kissaateqarsinnaasasut namminneerlutillu arlalinnik inissialiortiterlutik atortorissaarutitalinnik – tassa Danmarkimisut ”ældrekollektiver”-tut (utoqqaat najugaqatigiiffiisut) ittunik.

Naalakkersuisut isumaqarput periarfissarpassuaqartoq, naak aningaasaqarneq isumassarsianut malinnaatinneqartariaqaraluartoq. Maani oqallinneq soqutiginnittuusut tamaasa suleqatigalugit nuna tamakkerlugu utoqqarnut periusissaliornissatsinnut, tassunga ilanngullugu utoqqarnut tunngasuni inissianik amerlisaanissamut ataatsimut pilersaarusiornissatsinnut aallarniutaasinnaavoq. Taamatut pilersaarusiorneq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni suleqatigiinnerisigut ingerlatalillu utoqqarnut tunngasuni ilisimasallit soqutigisallillu akuliutsinnerisigut pisariaqarpoq.

Tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigineqassaaq Naalakkersuisut 2012-imi utoqqarnut periusissamik saqqummiinalersaarmata tamannalu “Akileraartarneq Atugarissaarnerlu pillugit Isumaliogatigiissitap isumaliutissiisutaanik malitseqartitsineq pillugu Nassuiaammut” UKA 2011-mi kingusinnerulaartukkut eqqartorneqartussamut naapertuuppoq.

Innuttaasunut utoqqarnut sullissinerup sapinngisamik qaffasissuutinneqarnissaa anguniagaassaaq. Taamatuttaaq kikkulluunniit sapinngisamik sivisuumik nammineersinnaanissaat qularnaarniarlugu suliniuteqartoqassaaq. Aningaasartuutit

killilersimaarnissaat kisiat pinnagu aammali pineqartut inuunerminni pitsaanerpaamik atugassaqartinneqarnissaat pillugu.

Taamaattumik Naalackersuisut isumaqarput utoqqaat ineqariaasissaannik oqallineq, kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni nammagassanik agguataarineq ataqqillugu iluaqutaalluassasoq. Naalackersuisut taamatut oqaaseqarlutik pissanganartumik kingunilimmillu oqallinnissamut qilanaarput.